Написав admin
Неділя, 29 березня 2015, 17:53 -

Таїнство Єлеосвячення – це Таїнство, в якому при помазанні тіла єлеєм закликається на хворого благодать Божа, яка зцілює немочі душевні і тілесні (Православний Катехізис).

За свідченням Святого Письма, Таїнство Єлеосвячення має Богом встановлений характер. Євангелист Марк говорив, що апостоли іменем Ісуса Христа: «… і проповідували, щоб покаялися; виганяли багатьох бісів і багатьох хворих мазали оливою і зціляли» (Мк. 6. 12-13).

В посланні апостола Якова вказується порядок звершення цього Таїнства і умови участі в ньому: «Чи хто з вас занедужає, нехай покличе пресвітерів Церкви і нехай помоляться над ним, помазавши його оливою в ім’я Господнє. І молитва віри зцілить недужого і підведе його Господь; і, якщо він гріхи вчинив, простяться йому » (Як. 5, 14-15). Як показує нам саме найменування (грец. elaioa – масло; eleos – милість), тобто Таїнство Єлею встановлене, щоб людина позбавилась від хвороби, та отримала прощення гріхів. Ця двояка мета знаходить своє виправдання в християнському баченні на природу тілесних недуг.

Причиною тілесних захворювань, дивлячись через призму Святого Письма, є гріхи людини. Перша вказівка про хвороби була дана Єві після гріхопадіння: « Жінці сказав:

примножуючи примножу скорботи твої у вагітності твоїй; у болях будеш народжувати дітей; і до чоловіка твого жадання твоє, і він буде панувати над тобою » (Бут. 3, 16). На цей зв'язок тілесної хвороби з гріховністю чітко вказує Сам Спаситель в Євангелії від Марка: «І прийшли до Нього з розслабленим, якого несли четверо… Ісус, побачивши віру їхню, говорить розслабленому: чадо, відпускаються тобі гріхи твої» (Мк. 2, 3-5). Після чого розслаблений одержав зцілення. Одначе, необхідно зауважити, що не всі без винятку хвороби – безпосередній наслідок гріха. Трапляються хвороби і скорботи, які посилаються з метою випробовування і вдосконалення віруючої душі. Такою була хвороба праведного Іова, а також сліпого, про якого Спаситель, перше ніж зцілити його, сказав: «Ні він не згрішив, ні батьки його, а це для того, щоб відкрилися на ньому діла Божі» (Ін. 9, 3). І все ж більша частина хвороб визнається у християнстві наслідком гріха наприклад: «І ось принесли до Нього розслабленого, що лежав на постелі. І, побачивши віру їхню, Ісус сказав розслабленому: дерзай, чадо! Прощаються тобі гріхи твої!» (Мф. 9, 2). У Євангелії від Іоана Богослова знаходимо черговий приклад: «Потім Ісус зустрів його у храмі і сказав йому: ось ти одужав; не гріши більше, щоб з тобою не сталося чого гіршого» (Ін. 5, 14), і цією думкою пройняті молитви цього Таїнства.

Над ким звершується Таїнство? Таїнство Соборування звершується над особами православно віруючими, яким виповнилося сім років і які страждають тілесними чи душевними недугами. Під душевними недугами слід розуміти і важкий духовний стан – скорботу, відчай, пригнічення, бо причиною їх можуть бути нерозкаяні, або забуті гріхи, можливо вчинені людиною несвідомо, або вчинені в невіданні, тобто, людина робила вчинки не знаючи що це гріх. Також Єлеосвячення приймають ті особи які самотужки не можуть подолати ті чи інші гріхи і пристрасті від чого і духовно страждають. Це можуть бути такі гріхи як, блуд, п'янство, куріння, наркоманія, осуд, ненависть і ін. Дуже важливо щоб це Таїнство приймали вагітні жінки, подружжя, які не можуть народити дітей, особи які мають страх, чи заїкання. Мета соборування – відродити людину для вічного життя, відновити цілісність людини, тобто, тіло, душу і дух, заново підкорити їх Богові. І благодать Божа «яка немічне лікує, а виснажене поповнює» оселяється в душі людини. Святою Церквою пропонується приймати Соборування людям перед смертю, які перебувають при свідомості, приймають Таїнства Сповіді і Євхаристії. Ці Таїнства освячують людину готують до зустрічі з Господом як чистими, зодягненими у благодать Божу.

Такої широкої мети («зцілення душі і тіла», а також приготування до вічності) відрізняється вчення про Таїнство Єлеосвячення Православної Церкви від Католицької. За вченням католицизму, єдиною метою цього Таїнства служить визволення від гріхів і приготування до мирної кончини, але не зцілення від хвороби; тому воно звершується у Західній Церкві тільки над людьми безнадійно хворими, близькими до смерті. Відносно неправильності такого католицького розуміння Таїнства писав ще блаженний Симеон Солунський, вказуючи, що католики «розмірковують всупереч Спасителю і апостолам Його», неправильно тлумачачи відповідні місця Священного Писання: «Чи хто з вас

занедужає, нехай покличе пресвітерів Церкви і нехай помоляться над ним, помазавши його оливою в ім'я Господнє. І молитва віри зцілить недужого і підведе його Господь; і, якщо він гріхи вчинив, простяться йому» (Як.5, 14-15). «Потім Ісус зустрів його у храмі і сказав йому: ось ти одужав; не гріши більше, щоб з тобою не сталося чого гіршого» (Ін. 5, 14). «… виганяли бісів і багатьох хворих мазали оливою і зціляли» (Мк. 6, 13). Таке неправильне розуміння Таїнства іноді зустрічається і у нас серед віруючих, вважаючих, що тільки вмираючих потрібно наставляти цим таїнством.

Як підготуватися до Таїнства Соборування? Зазвичай цьому Таїнству передує Сповідь і Причастя. Таким чином, у духовному розумінні Єлеосвячення тісно пов'язане з покаянням. Це не значить, що покаяння саме по собі недостатнє Таїнство, але тільки хворий, по своїй немочі не може виконати всі умови істинного покаяння. При Таїнстві Соборуванні за хворого предстоїть перед Господом весь собор Його священнослужителів і, молитвою віри від лиця всієї Церкви, вимолюють у Бога дарувати недужому разом з тілесним здоров'ям і відпущення гріхів. Приступати до Таїнства потрібно з благоговінням, маючи велику надію на Божу милість. Гріх, якщо людина приступає до Соборування без страху Божого і лише для того, щоб бути здоровою. Потрібно пам'ятати, що приступаємо для того, щоб освятитися, очистившись від усякої гріховної скверни. Слід також усвідомити, якщо людина, має потребу в цьому Таїнстві, а соромиться уваги ближніх з цього приводу (думає – що про мене подумають інші) то вона соромиться Бога, і не має віри.

Під час помазання тіла єлеєм на хвору людину сходить благодать Божа, що лікує її тілесні і духовні немочі. Видима сторона таїнства складається із семиразового помазання хворого освяченим єлеєм і читання молитов зцілення. Під час звершення цього Таїнства – чоло, щоки, груди і руки хворого помазуються єлеєм, у який додано червоне вино, як нагадування про пролиту за нас Христом кров. Перед кожним помазанням читається уривок із Євангелія про зцілення Господом і апостолами різноманітних хвороб, про необхідність віри, молитви і доброчесного життя для здоров'я.

Як часто можна Соборуватися? Можна один раз на рік, в крайньому разі – два, але від різних недуг. Не можна соборуватись двічі від однієї і тієї недуги. Це Таїнство звершується над віруючими у Великий Піст і над важко хворими протягом цілого року.

прот. Иосип Усик